

проф. Грещук В.В.

**Програмові вимоги до курсу
ІСТОРІЯ ЛІНГВІСТИКИ ТА ТЕОРІЯ МОВИ**

(для студентів ОР магістр спеціальності «014 Середня освіта 014.01 Українська мова і література»)

1. Предмет і завдання історії мовознавства.
2. Питання систематизації наукових напрямків в історії мовознавства.
3. Деякі питання побудови історії мовознавства.
4. Місце історії мовознавства в системі наук і в підготовці магістрантів філологів.
5. Мовознавство в стародавній Індії. Паніні.
6. Китайське граматичне вчення.
7. Мовознавство в стародавній Греції. Ідеї про мову в діалозі Платона «Кратил». Аналогії і аномалії в мові.
8. Греко-латинське граматичне вчення.
9. Мовознавство в Київській Русі.
10. Деякі ідеї графіки новописемних мов.
11. Дослідження звукової будови мови.
12. Розвиток граматичної теорії в середньовічній Європі.
13. Передумови появи науки про мову.
14. Лінгвістичні аспекти суспільномовної практики в Європі XVII-XVIII ст.
15. Емпіризм і раціоналізм в філософії мови XVIII-XIX ст.
16. Всезагальна раціональна граматика «Граматика Пор-Рояль». Мовні універсалії.
17. Підготовка нового етапу в розвитку мовознавства.
18. Витоки порівняльно-історичного мовознавства.
19. Основоположники порівняльно-історичного мовознавства.
20. Порівняльно - історичне мовознавство в середині XIX ст.
21. Принципи і методи та порівняльно-історичного дослідження мови.
22. Романтичний напрям.
23. Створення концепції загального мовознавства. В. Гумбольдт.
24. Натуралістичний напрям. А. Шлейхер.
25. Психологічний напрям (Г. Штейнталь, М. Лацарус, В. Вундт). Мова і психологія.
26. Загальнолінгвістична концепція мови О. Потебні.
27. Методологічні засади молодограматизму. Місце аналогії у розвитку мови.
28. Лейпцігська школа і характеристика основних проблем, властивих молодограматизму в цілому.
29. Московська школа
30. Лінгвістична концепція І. О. Бодуена де Куртене.
31. Г. Шухардт. Школа «слів і речей».

32. Естетична філософія мови К. Фослера.
33. Ареальна лінгвістика.
34. Історичні й методологічні основи структуралізму.
35. Празька школа функціональної лінгвістики.
36. Копенгагенський структуралізм (глосематика).
37. Американська дескриптивна лінгвістика.
38. Генеративізм.
39. Європейське неогумбольдтіанство.
40. Американське неогумбольдтіанство.
41. Передумови становлення функціональної лінгвістики.
42. Теорія функціонально-семантичного поля.
43. Основні засади комунікативної лінгвістики.
44. Теорія мовленнєвих актів.
45. Лінгвопрагматика.
46. Основні проблеми лінгвістики тексту. Головні ознаки тексту та критерії їх вирізнєння.
47. Структура тексту. Текстові одиниці. Категорії тексту.
48. Текст і дискурс.
49. Типологія текстів.
50. Когнітивна теорія категоризації. Мовна картина світу.
51. Концепт як вузлова одиниця лінгвокогнітології. Концептуальний аналіз у мовознавстві.